

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 259/05-16

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 16. decembra 2005 predbežne prerokoval sťažnosť M., spol. s r. o., B., zastúpenej advokátom Mgr. M. K., N., vo veci namietaného porušenia jej základného práva na nedotknuteľnosť osoby a jej súkromia podľa čl. 16 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a základného práva na nedotknuteľnosť obydlia podľa čl. 21 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky vydaním (14. júna 2005) a realizáciou (21. júna 2005) príkazu na prehliadku iných priestorov a pozemkov Úradom justičnej a kriminálnej polície Krajského riaditeľstva Policajného zboru v Banskej Bystrici so súhlasom Krajskej prokuratúry v Banskej Bystrici sp. zn. ČVS: KRP-23/OEK-BB-2005 a takto

r o z h o d o l :

1. Sťažnosť M., spol. s r. o., B. v časti namietajúcej porušenie základného práva na nedotknuteľnosť osoby a jej súkromia podľa čl. 16 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky **o d m i e t a** ako podanú zjavne neoprávnenou osobou.

2. Sťažnosť M., spol. s r. o., B. v časti namietajúcej porušenie základného práva na nedotknuteľnosť obydlia podľa čl. 21 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky **o d m i e t a** ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bolo 19. augusta 2005 doručené podanie M., spol. s r. o., B. (ďalej len „sťažovateľka“), zastúpenej advokátom JUDr. M. K., N., ktoré bolo označené ako „*Sťažnosť proti porušovaniu základných práv a slobôd podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky*“. Z jeho obsahu vyplynulo, že sťažovateľka namieta porušenie svojho základného práva na nedotknuteľnosť osoby a jej súkromia podľa čl. 16 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a základného práva na nedotknuteľnosť obydlia podľa čl. 21 ods. 1 ústavy vydaním príkazu na prehliadku iných priestorov a pozemkov (ďalej len „príkaz“) Úradom justičnej a kriminálnej polície Krajského riaditeľstva Policajného zboru v Banskej Bystrici (ďalej len „krajské riaditeľstvo“) so súhlasom Krajskej prokuratúry v Banskej Bystrici sp. zn. ČVS: KRP-23/OEK-BB-2005 (14. júna 2005) a realizáciou (21. júna 2005) uvedeného príkazu. Sťažovateľka tiež požaduje zrušenie tohto príkazu.

Sťažovateľka vo svojej sťažnosti uviedla, že 14. júna 2005 krajské riaditeľstvo v zmysle § 83a ods. 1 Trestného poriadku nariadil vykonať prehliadku iných priestorov a pozemkov, kde má podnikateľské priestory sťažovateľka, lebo je tu dôvodné podozrenie, že sa tu nachádzajú veci dôležité pre trestné konanie, a to konkrétne veci súvisiace s nezákonným konaním majiteľa a konateľa spoločnosti O., s. r. o., a sťažovateľky.

Príkaz odôvodnilo krajské riaditeľstvo tým, že vyšetrovateľ krajského riaditeľstva 10. júna 2005 začal trestné stíhanie pre trestný čin sprenevery podľa § 248 ods. 1 a 5 Trestného zákona, z ktorého je podozrivý A. O., a to na tom skutkovom základe, že predal majetok sťažovateľky tretím osobám bez súhlasu druhého majiteľa, pričom s finančnými prostriedkami z predaja sa s druhým spoločníkom nerozdelil, tieto použil pre vlastnú potrebu. Krajské riaditeľstvo uviedlo v príkaze, že získané prostriedky majú mimoriadny význam pre trestné konanie. Sťažovateľka ďalej rozsiahle cituje relevantné ustanovenia ústavy, Trestného poriadku a judikatúru ústavného súdu týkajúcu sa práva na súkromie. Neskôr tiež pripomína posudzovanie zásahov do práva na súkromie Európskym súdom pre

ľudské práva z hľadiska proporcionality. Podľa názoru sťažovateľky vydaním a vykonaním príkazu došlo k porušeniu jej ústavných práv, a to základného práva týkajúceho sa nedotknuteľnosti obydlia v zmysle čl. 21 ods. 1 ústavy, základného práva vyplývajúceho z čl. 16 ods. 1 ústavy, upravujúceho nedotknuteľnosť osoby a jej súkromia a zo strany vyššie uvedených štátnych orgánov k nerešpektovaniu čl. 2 ods. 2, čl. 13 ods. 4 a čl. 152 ods. 4 ústavy a ďalej § 1 ods. 1 a § 2 ods. 4 a 5 Trestného poriadku.

Tento právny názor opiera o skutočnosť, že A. O. ako konateľ sťažovateľky, ktorý koná a podpisuje samostatne, viedol túto spoločnosť riadne. Sťažovateľka považuje skutočnosti uvedené v odôvodnení príkazu za nepravdivé, pretože vychádzali z trestného oznámenia pravdepodobne podanom spolumahiteľom sťažovateľky. Orgány činné v trestnom konaní sa nepokúsili získať doklady bez prehliadky. Z odôvodnenia príkazu nie je vôbec zrejmé, ako došli orgány činné v trestnom konaní k podozreniu, že sú splnené podmienky na jeho vydanie. To považuje sťažovateľka za prejav svojvôle orgánov verejnej moci. Sťažovateľka sa nestotožňuje s vhodnosťou vykonania prehliadky.

Na základe uvedeného sťažovateľka navrhuje, aby ústavný súd nálezom takto rozhodol:

„1. Vydaním príkazu na prehliadku iných priestorov a pozemkov Krajského riaditeľstva PZ v Banskej Bystrici, úradu justičnej a kriminálnej polície so súhlasom Krajskej prokuratúry v Banskej Bystrici č. k. ČVS: KRP-23/OEK-BB-2005 z 14. 6. 2005 bolo porušené základné právo sťažovateľa na nedotknuteľnosť osoby a jej súkromia podľa čl. 16 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, na nedotknuteľnosť obydlia podľa čl. 21 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky.

2. Realizáciou príkazu na prehliadku iných priestorov a pozemkov Krajského riaditeľstva PZ v Banskej Bystrici, úradu justičnej a kriminálnej polície, ktorý bol schválený Krajskou prokuratúrou v Banskej Bystrici č. k. ČVS: KRP-23/OEK-BB-2005 zo dňa 14. 6. 2005 Krajským riaditeľstvom PZ v Banskej Bystrici, úradu justičnej a kriminálnej polície dňa 21. 6. 2005 o 7.40 hod. bolo porušené základné právo sťažovateľa na nedotknuteľnosť osoby a jej súkromia podľa čl. 16 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, na nedotknuteľnosť obydlia podľa čl. 21 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky.

3. *Príkaz na prehliadku iných priestorov a pozemkov Krajského riaditeľstva PZ v Banskej Bystrici, úradu justičnej a kriminálnej polície, ku ktorému dala súhlas Krajská prokuratúra v Banskej Bystrici č. k. ČVS: KRP-23/OEK-BB-2005 z 14. 6. 2005 sa zrušuje.*“

II.

Ústavný súd rozhoduje podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd. Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh vrátane sťažnosti predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti sťažovateľa. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy zjavne neopodstatnené alebo podané oneskorene môže ústavný súd po predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho prejednávania.

1. Sťažovateľka namieta porušenie svojho práva na súkromie podľa čl. 16 ods. 1 ústavy príkazom a vykonaním prehliadky iných priestorov a pozemkov. Sťažovateľka je právnickou osobou. Aj keď čl. 127 ústavy výslovne umožňuje právnickým osobám podávať ústavnú sťažnosť („ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach... právnických osôb...“), z povahy niektorých základných správ a slobôd vyplýva, že právnické osoby nemôžu byť ich nositeľom. Sťažovateľka nemôže byť nositeľom práva na súkromie v šírke, ako ho priznáva čl. 16 ústavy. Z tohto dôvodu bolo potrebné sťažnosť sťažovateľky v tejto časti odmietnuť ako sťažnosť podanú zjavne neoprávnenou osobou.

2. Sťažovateľka ďalej namieta porušenie práva na nedotknuteľnosť obydlia podľa čl. 21 ods. 1 ústavy. Ústavný súd v súlade s judikatúrou Európskeho súdu pre ľudské práva (sťažnosť č. 37971/97 *Société Colas Est and Others v. France*), ako aj na základe svojej judikatúry (II. ÚS 74/04) uznáva právnické osoby za nositeľov práva na nedotknuteľnosť obydlia - podnikateľských priestorov.

Podstatou sťažnosti je nespokojnosť sťažovateľky s odôvodnením príkazu na prehliadku iných priestorov a pozemkov. Sťažovateľka je nespokojná hlavne s hmotnoprávnou stránkou trestnej veci. Zo sťažnosti vyplýva, že podľa tvrdenia sťažovateľky trestný čin sprenevery nemohol byť spáchaný, a preto nebol ani dôvod na vydanie a realizáciu príkazu na prehliadku iných priestorov a pozemkov.

Ústavný súd po preskúmaní sťažnosti a príloh k nej konštatuje, že sťažnosť je zjavne neopodstatnená. Ochrana právnických osôb pri rešpektovaní ich sídla nie je taká intenzívna, ako to je pri ochrane obydlia fyzických osôb. V danom prípade orgány činné v trestnom konaní postupovali riadne podľa zákonných predpisov. Trestné stíhanie bolo začaté (§ 160 Trestného poriadku), aby orgány činné v trestnom konaní mohli využiť oprávnenia podľa Trestného poriadku na zistenie, či je trestné oznámenie dôvodné. Trestný poriadok súčasne zabezpečuje ochranu pred zneužívaním zaisťovacích inštitútov v prípravnom konaní dozorom prokurátora. Po zhromaždení dôkazov vyšetrovateľ rozhodne o tom, či vznesie obvinenie, prokurátor o tom, či podá obžalobu, a súd vyrieši otázku viny a trestu. Dozorujúci prokurátor na základe žiadosti sťažovateľa z 18. júla 2005 preskúmal vyšetrovací spis sp. zn. ČVS: KRP-23/OEK-BB-2005 s dôrazom na skutočnosti namietané aj v tejto sťažnosti (upovedomenie o výsledku preskúmania postupu vyšetrovateľa sp. zn. Kv 35/05 z 3. augusta 2005) a v tejto súvislosti konštatoval, že *„postup konajúcej vyšetrovateľky bol zákonný, pretože postupovala v zmysle ustanovení § 83 ods. 1 Tr. por. a § 83a ods. 1 Tr. por. a z dôvodov, ktoré sú rozvedené v odôvodnení vydaných vyššie citovaných príkazov“*.

Ústavný súd nie je oprávnený vyjadrovať sa v prípravnom konaní k hmotnoprávnej stránke trestnej veci, v opačnom prípade by nahrádzal právomoc orgánov činných

v trestnom konaní. Ústavný súd preskúmal iba základné, hlavne formálne náležitosti namietaného zásahu, ktoré považoval v tomto prípade za splnené.

Ústavný súd vychádzajúc zo zistených skutkových okolností, z právnych východísk a záverov sťažnosť sťažovateľky v časti namietajúcej porušenie práva na nedotknuteľnosť obydlia podľa čl. 21 ods. 1 ústavy odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 16. decembra 2005